

Krzysztof Popowicz

Ucieczka do Europy

W powszechnej opinii odrzucenie traktatu konstytucyjnego we Francji i Holandii spowodowane było negatywną oceną rozszerzenia UE, obawą przed liberalizacją gospodarki i brakiem akceptacji dla negocjacji akcesyjnych z Turcją. Zdaniem autora powody obecnego kryzysu w UE są znacznie głębsze. Jednym z nich jest próba budowy nowej tożsamości europejskiej poprzez odwrócenie się od własnej historii i kultury, którą po wojnie uznano winną ze swej natury za zbrodnie nazizmu i holokaustu. Nastąpiło to z powodu zadziwiającej pomyłki interpretacyjnej traktującej nazizm nie jako bunt i odejście od kultury europejskiej, ale jako immanentną jej cechę. Idea utożsamiająca nazizm z tożsamością kulturową Europy unieważnia jej fundamenty i jest najbardziej fałszywą i niebezpieczną dla przyszłości i projektu integracyjnego.

**Andrzej Nikolajczuk**

## **ROLA KORPORACJI UBEZPIECZEŃ KREDYTÓW EKSPORTOWYCH S.A. WE WSPIERANIU POLSKIEGO EKSPORTU**

Eksport jest ważnym czynnikiem rozwoju gospodarki. Polski eksport rośnie w ostatnich latach bardzo dynamicznie, jednak w porównaniu z innymi krajami jest on nadal znacząco niższy (w przeliczeniu na 1 mieszkańca). W tej sytuacji ważną kwestią staje się odpowiednie wykorzystanie instrumentów wspierania eksportu. Do lepiej znanych i wykorzystywanych finansowych instrumentów wspierania eksportu w Polsce należą ubezpieczenia kredytów eksportowych gwarantowane przez Skarb Państwa. Ważnym zagadnieniem jest więc stwierdzenie, czy ubezpieczenia te są wykorzystywane do wspierania polskiego eksportu w stopniu zadowalającym. Prowadzeniem tych ubezpieczeń zajmuje się w Polsce Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.

Misją KUKKE S.A. jest wspieranie - ubezpieczeniami i gwarancjami - eksporterów i instytucji finansujących eksport krajowych towarów i usług, poprzez stworzenie instytucji przyjaznej polskim eksporterom, sprawnej i elastycznej, dostosowującej działalność do ich potrzeb, a jednocześnie silnej finansowo i wiarygodnej dla partnerów w kraju i za granicą.

Działalność Korporacji przez lata była krytykowana przez eksporterów. Uważano (i dalej uważa się), że KUKKE w niewystarczającym stopniu wspiera polski eksport a jego,

dynamiczny ostatnio, wzrost niewiele zawdzięcza wsparciu Korporacji. W niektórych latach ponad połowa działalności KUKE dotyczyła ubezpieczeń krajowych.

Oceniając działalność KUKE S.A. w zakresie wspierania i promocji polskiego eksportu, należy podkreślić, że Korporacja rozszerza gamę produktów ubezpieczeniowych i podnosi ich jakość. Prowadzi też różnorodne działania promocyjno-informacyjne w postaci ogólnopolskich i regionalnych seminariów organizowanych dla eksporterów. KUKE utrzymuje też bieżące kontakty z organizacjami międzynarodowymi, dzięki którym wymienia doświadczenia i informacje związane z ubezpieczaniem kredytów eksportowych. Z drugiej strony należałoby stwierdzić, że skala działalności ubezpieczeniowej Korporacji, pomimo jej znacznego rozszerzenia jest ciągle jeszcze niewystarczająca, a odsetek ubezpieczonego eksportu, pomimo pewnego wzrostu, jest nadal zbyt mały. Strategia działania KUKE, nastawiona, moim zdaniem, ciągle na nazbyt ostrą selekcję ryzyka, pomimo, iż jest racjonalna z punktu widzenia jej własnych interesów, nie przyczynia się w zadowalającym, z punktu widzenia możliwości Korporacji jak i potrzeb eksporterów, stopniu do w pełni efektywnego wspierania polskiego eksportu. Wielu eksporterów nadal też zarzuca KUKE nieuwzględnianie specyfiki działania na niektórych rynkach, zbyt ni biurokratyzm, brak indywidualnego podejścia do klienta oraz brak elastyczności.

Dorota Bem

Dorota BEM

Katedra Finansów Przedsiębiorstwa

***Amortyzacja podatkowa środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jako źródło finansowania wewnętrznego, metody amortyzacji, problemy  
(streszczenie)***

Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stanowi istotne, wykorzystywane w praktyce gospodarczej przez przedsiębiorców źródło finansowania wewnętrznego.

W opracowaniu omówiono metody amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w aspekcie „osłony podatkowej” przedsiębiorcy i bezpośredniego wpływu na koszty uzyskania przychodów.

Przeprowadzone symulacje wykazały, że przed podjęciem decyzji, co do wyboru metody amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, przedsiębiorca powinien rozważyć, jaki będzie najkorzystniejszy podatkowo rozkład wysokości kosztów amortyzacji w czasie.

Wybór optymalnej metody amortyzacji nie jest łatwy gdyż związany jest z ryzykiem prowadzonej działalności gospodarczej w warunkach niepewności związanej z zachowaniem rynku w przyszłości i wymaga znajomości, zawiłych i podlegających ciągłym zmianom, kilku ustaw, rozporządzeń a nawet interpretacji i orzeczeń sądów.

Zawiłość prawa może być przyczyną popełnienia błędów przez przedsiębiorcę, które organa kontrolne mogą potraktować jako uszczuplenie podatku dochodowego, co z mocy prawa naraża przedsiębiorcę na sankcje karno- skarbowe.

Autorka stawia pytanie - czy amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych musi być tak prawnie zawiła i podlegać ciągłym zmianom? i odpowiada twierdząco, że nie gdyż prawo powinno być jasne i stabilne.

W tym kontekście, kończąc opracowanie, autorka przedstawia szereg wniosków, których realizacja ułatwiłaby przedsiębiorcom wybranie optymalnej metody amortyzacji.

Niniejsze opracowanie, ze względu na objętość, podzielone zostało na dwie części.

W części pierwszej poddano analizie pojęcie i gospodarcze znaczenie amortyzacji jako formy finansowania wewnętrznego oraz powiązania amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych z prawem podatkowym.

W części drugiej rozważano kwestie metod amortyzacji i stawek amortyzacyjnych, przeprowadzając symulacje amortyzacji różnymi metodami. Szczególną uwagę zwrócono na zagadnienia amortyzacji, w ramach pomocy "de minimis", istotnej dla „małych podatników” oraz podatników, którzy rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej.

### Depreciation as internal source of financing, methods of depreciation, problems.

Depreciation is the internal source of financing. In my article I have described methods of depreciation and its influence on costs and taxes. Carried out simulations have proved that before making the decision of choosing method of depreciation, the businessman must consider the influence of depreciation on costs and taxes.

The choice of the best method of depreciation is not easy because it is connected with the risk of economic business and the businessman must have the knowledge of complicated and variable law. This may cause many mistakes made by businessman, which may have impact on corporate income tax and may cause taxation control.

The author of the article has asked the question about causes of such complications and variables of depreciation. The conclusion is that law should be clear and stable.

The article has two parts. In the first part the author has analyzed the definition of depreciation and its economic sense as internal source of financing. In the second part the author has described methods and rates of depreciation and has made the simulations of depreciations of variable methods and means. The author has emphasised the sense of help called “de minimis,” which is fundamental for small firms and the businessmen who have barely started their business.

Dr Sylwester Gregorczyk  
Mgr Krzysztof Ogonek  
Katedra Zarządzania w Gospodarce

### **Uwarunkowania strategiczne zarządzania procesowego**

#### **Streszczenie**

Celem artykułu jest próba przedstawienia strategicznych podstaw do skutecznego zarządzania przedsiębiorstwem przez procesy. Po zaprezentowaniu specyfiki zarządzania procesowego, w artykule omówione są wymagania strategiczne dynamicznego sposobu zarządzania przedsiębiorstwem i przedstawiono autorską propozycję tzw. „mapy drogowej”, opisującej dojście przedsiębiorstwa do sprawnie działającego organizmu procesowego.

#### **Krzysztof Borowski**

**Nowe kierunki bankowości inwestycyjnej – komercyjne loty w kosmos (turystyka kosmiczna)**

#### **Streszczenie**

W ciągu ostatnich kilku lat rozwija się nowa gałąź gospodarki, a tym samym nowy kierunek bankowości inwestycyjnej - turystyka kosmiczna. Na początku XXI w. przełamany został monopol wysyłania ludzi w kosmos przez agencje rządowe. Na rynek wkroczyły firmy prywatne – jak dotąd są to przedsięwzięcia pojedynczych biznesmenów. Prywatny biznes skutecznie rywalizuje o podbój kosmosu z wielkimi, rządowymi instytucjami, takimi jak NASA i Europejska Agencja Kosmiczna (ESA). Aktualnie prowadzone są badania nad rozwojem turystyki kosmicznej na szerszą skalę tak, aby uczynić z niej dochodowy biznes. A artykule przedstawione zostały najnowsze tendencje panujące na rynku turystyki kosmicznej, ze szczególnym uwzględnieniem planowanych inwestycji ze strony inwestorów prywatnych.

**Marta Makulec**

**Paweł Niedziółka**

Opcje barierowe - typologia, zastosowanie oraz perspektywy rozwoju na polskim rynku instrumentów pochodnych

### **Abstrakt**

Celem artykułu jest przedstawienie miejsca opcji barierowych w typologii instrumentów egzotycznych, analiza wybranych zastosowań oraz określenie uwarunkowań rozwoju tego segmentu pozagiełdowych instrumentów pochodnych w Polsce.

Polski rynek pozagiełdowych instrumentów pochodnych rozwija się bardzo dynamicznie, co wymusza kreację nowych produktów, często o skomplikowanych profilach ryzyka i wypłaty, których replikowanie za pomocą portfela instrumentów plain vanilla jest dość trudne, o ile niemożliwe. Interesująca konstrukcja oraz sukces opcji barierowych, jaki odniosły one w krajach Europy Zachodniej oraz w Stanach Zjednoczonych, sprawiają, że banki w Polsce coraz częściej oferują swoim klientom te instrumenty, póki co jedynie w najprostszej postaci i w odniesieniu prawie wyłącznie do rynku walutowego. Coraz stabilniejsze otoczenie prawne i regulacyjne oraz wypracowana w ostatnich latach praktyka, w otoczeniu niskich stóp procentowych, dają powody do optymistycznego spojrzenia na dalszy rozwój rynku opcji barierowych w Polsce.

*Marek Wiewióra*

### ***Finanse samorządu terytorialnego w świetle projektu ustawy o finansach publicznych***

W artykule przedstawione zostały najistotniejsze rozwiązania prawne zawarte w projektowanej ustawie o finansach publicznych dotyczące prowadzenia przez jednostki samorządu terytorialnego gospodarki finansowej. Zdaniem autora, projekt ustawy stanowi odważną próbę wypracowania nowych rozwiązań prawnych z zakresu finansów samorządowych. W odniesieniu do omawianych rozwiązań projektu ustawy o finansach publicznych, podkreślenia wymaga fakt, iż większość proponowanych zmian ma charakter radykalny a konsekwencją ich wdrożenia będą znaczące zmiany w gospodarce finansowej samorządu terytorialnego. W szczególności nowe regulacje dotyczące limitu zadłużenia oraz zasady równowagi budżetowej powinny przyczynić się do zniesienia barier dla rozwoju gospodarki lokalnej i realizacji dużych projektów inwestycyjnych oraz stać się skutecznym narzędziem kontroli poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

**Katarzyna Sadowy**

## **GENEZA I CHARAKTERYSTYKA WIELKICH OSIEDLI MIESZKANIOWYCH**

### **streszczenie**

Tematem opracowania jest analiza cech charakterystycznych dla Wielkich Osiedli Mieszkaniowych (WOM), czyli obszarów zabudowy mieszkaniowej, zbudowanych w latach 1960-1990 w technologii uprzemysłowionej. Wiodącym zagadnieniem są czynniki społeczne i gospodarcze, które doprowadziły do znaczącego przekształcenia struktury miast w XX w. Przedstawione zostały idee teorii urbanistyki, zmiany w strukturze zatrudnienia po rewolucji przemysłowej, osiągnięcia technologiczne oraz decyzje polityczne, które miały na nie wpływ. Geneza ukształtowania się WOM została przedstawiona w szerokim kontekście historycznym, obejmującym Europę oraz Stany Zjednoczone, z uwzględnieniem szczególnych warunków odbudowy Warszawy po II wojnie światowej. Na przykładzie dwóch warszawskich osiedli – Ursynowa oraz Targówka Mieszkaniowego wykazano zarówno podobieństwa jak i rozbieżności z ideami projektowymi I połowy XX wieku. Analiza ta może posłużyć do bardziej wnikliwej i obiektywnej oceny jakości tych osiedli mieszkaniowych i ich roli we współczesnym mieście.

Jacek Piszewski  
student IV sem.

### ***Źródła finansowania fuzji i przejęć***

#### **. Streszczenie artykułu**

Wybór metody zapłaty za przejęcie przedsiębiorstwa podlega takim samym prawom i rozważaniom, jak każda inna decyzja inwestycyjna. Jest jednocześnie jedną z najważniejszych decyzji podejmowanych w procesie fuzji i przejęć. Wpływa bowiem na przyszłą wartość transakcji, a co za tym idzie, także na dochód właścicieli. Struktura finansowania zależy zwykle od m.in. sytuacji finansowej nabywcy, sytuacji finansowej przejmowanej firmy, prognoz sytuacji finansowej firm po połączeniu, a także od dostępnych na rynku źródeł finansowania oraz możliwości uzyskania niezbędnych kapitałów. Formy płatności w transakcjach fuzji i przejęć zależą od sytuacji na rynku finansowym. W okresach

bessy za fuzje płaci się zwykle nowo wyemitowanymi akcjami. Podczas hossy używa się bardzo często obcych źródeł finansowania. Zgodnie z tradycyjnie używaną terminologią można metody te podzielić na finansowanie kapitałem własnym, obcym i hybrydowym. Wśród metod finansowania kapitałem własnym można wyróżnić gotówkę, środki firmy przejmującej w postaci podwyższenia kapitału akcyjnego i wymiany akcjonariuszy. Do metod finansowania przy użyciu kapitału obcego zalicza się najczęściej: kredyt inwestycyjny długoterminowy zabezpieczony aktywami kredytobiorcy, emisję obligacji przez przedsiębiorstwo przejmujące. Wśród metod finansowania transakcji fuzji i przejęć przy użyciu instrumentów hybrydowych wyróżnia się: kapitał pochodzący z emisji zamiennych papierów wartościowych i warrantów. Istnieją także inne metody finansowania transakcji przejęcia firmy. Zalicza się do nich najczęściej finansowanie o charakterze *mezzanine*. Analizując procesy fuzji i przejęć w Europie Zachodniej, dochodzi się do wniosku, że rentowne przedsiębiorstwa do finansowania fuzji starają się używać własnych źródeł finansowych, unikając zadłużania się. Natomiast spółki mniej dochodowe starają się finansować fuzje przy większym udziale kapitałów obcych, ponieważ zwykle nie posiadają wystarczająco dużych nakładów wymaganych do tego typu przedsięwzięć. Specyfika polskiego rynku fuzji i przejęć wiąże się z niskim stopniem rozwinięcia rynku finansowego w naszym kraju, dlatego praktycznie wszystkie operacje fuzji finansuje się z kapitału własnego, który najczęściej przyjmuje formę emisji akcji albo zysków zatrzymanych. Drugim w kolejności źródłem kapitału dla fuzji w Polsce jest kredyt bankowy.

Julia Koralun-Bereźnicka  
Katedra Ekonomii i Zarządzania  
Wydział Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa  
Akademia Morska w Gdyni

## **Taksonomiczna miara rozwoju jako narzędzie analizy na przykładzie spółek giełdowych z sektora informatyki**

### **Streszczenie**

Celem opracowania jest analiza sytuacji ekonomiczno – finansowej polskich spółek giełdowych z sektora informatycznego z zastosowaniem miary taksonomicznej. Metoda ta, jako jedna z metod statystycznej analizy wielowymiarowej, umożliwia porównywanie obiektów wielocechowych poprzez konstrukcję syntetycznej zagregowanej oceny.

Badaniem objęto zbiór 19-stu spółek informatycznych notowanych na Giełdzie Papierów

Wartościowych w Warszawie w latach 2003 – 2005, których analiza dokonywana była na podstawie zestawu jedenastu wybranych wskaźników finansowych z poszczególnych lat badanego okresu. Przeprowadzona procedura badawcza – w zakresie przyjętych kryteriów oceny – ujawnia wystąpienie poprawy sytuacji sektora w analizowanym okresie.

### **Abstract**

The aim of the paper is to evaluate economic and financial condition of Polish stock market companies from the IT sector with the use of the taxonomical measure. The method applied, as a part of the statistical multivariate analysis, enables comparing complex objects, i.e. characterised by many different variables, by calculating a synthetic aggregated evaluation. The analysis involves a set of 19 IT companies listed at the Warsaw Stock Exchange in the period 2003 – 2005 and is based on a selection of 11 financial ratios calculated separately for each year. Considering the selected criteria, the procedure of the research reveals improving situation of the sector in the period examined.

### Streszczenie artykułu „Transformacja rolnictwa na Ukrainie”

Antonina Kuryło

W artykule jest przedstawiona transformacja rolnictwa na Ukrainie pod koniec XX wieku, rozpoczętej jeszcze w ustroju sowieckim, kiedy próby zmian podjął Michaił Gorbaczow.

„Przebudowa” ZSRR nie dała oczekiwanych wyników w rolnictwie, ale przyczyniła się do liberalizacji w dziedzinie politycznej i społecznej. Kryzys gospodarczy oraz ruchy wolnościowe w Polsce, a następnie w innych krajach Europy spowodowały rozpad ZSRR. W wyniku tego w 1991 roku powstało niepodległe państwo ukraińskie o ustroju demokratycznym.

W niepodległej Ukrainie została przeprowadzona znacząca reforma gospodarcza. W rolnictwie przeprowadzono denacjonalizację ziemi, przywrócono własność prywatną i wprowadzono wolny rynek. W ramach przeprowadzonej reformy rolnej rozdzielono ziemię



kołchozową wśród pracowników, rencistów i pracowników sfery socjalnej. Przydziały ziemi, jaką otrzymali na własność wyniosły 2-5 ha.

W moim przekonaniu decyzja ta była błędna. Tak drobne gospodarstwa wiejskie nie mają możliwości samodzielnego rozwoju, nie mają więc racji bytu ani z punktu widzenia zasad ekonomii, ani z punktu widzenia aktualnych tendencji w rolnictwie.

## **Ewolucja celów oddziałujących na wzrost popytu zewnętrznego w Wielkiej Brytanii**

**Anna Horodecka**

### **Streszczenie**

W obecnym świecie otwierających się granic, udział w handlu międzynarodowym coraz silniej wyznacza pozycję konkurencyjną danego kraju. Popyt zewnętrzny pełni rolę bufora zabezpieczającego gospodarkę przed napięciami wewnętrznymi oraz pozwala na większy udział danego kraju w międzynarodowym podziale pracy, co zwiększa jego dobrobyt. Dlatego rozwój handlu zagranicznego jest jednym z ważniejszych celów polityki gospodarczej państwa, a wymogi narzucane przez otoczenie (jak np. obecnie uczestnictwo w UE) określają zestaw możliwych i dopuszczalnych metod oddziaływania na niego.

Dlatego wraz ze zmianami zachodzącymi w otoczeniu, ewolucji ulegają również sposoby oddziaływania przez państwa na wzrost popytu zagranicznego. W rozwoju cywilizacji zachodniej można wyróżnić trzy najważniejsze okresy zmian (tzw. „rewolucje”), które wpłynęły również na zmiany sposobów oddziaływania na wzrost popytu zewnętrznego. W artykule zostały te zmiany prześledzone i opisane na przykładzie trzech okresów rządów Wielkiej Brytanii, możliwie najlepiej charakteryzujących poszczególne etapy ewolucji. Można zauważyć ich silne uwarunkowanie zmianami zachodzącymi w otoczeniu.